Domáca príprava študentov na stredných školách pomocou IKT prostriedkov :)

1 Úvod

Život v dnešnej modernej spoločnosti si už ani nedokážeme predstaviť bez využívania IKT prostriedkov. Sú všade a na používateľov kladú značné nároky. S nástupom informačnej spoločnosti sa mení i pohľad na súčasné školstvo a na jeho význam. Tu bol za posledné roky v oblasti nasadzovania a využívania výpočtovej techniky zaznamenaný výrazný pokrok. K inovačným trendom, ktoré prispievajú k zefektívneniu vyučovania patria práve IKT prostriedky, ktorých implementácia do výučby a ich vhodné využitie je prínosom pre celý vzdelávací proces. Preto je zrejmé, že na používateľov IKT sa kladú čoraz vyššie nároky. Pre pedagógov už nestačí disponovať len základnou počítačovou gramotnosťou. Často totiž prichádza ku konfrontácii úrovne poznania medzi študentmi voči pedagógom.

2 Teoretická časť

Posledné desaťročia sú poznamenané prudkým rozvojom vedy a techniky s aplikovaním ich do reálneho života. Trend je dnes taký, že aplikovanie výdobytkov vedy a techniky do praxe sa neustále zrýchľuje. Preto sa nasadzovanie a využívanie IKT prostriedkov aplikuje i v školstve. Týmto spôsobom v ňom dochádza k modernizácii, čo samozrejme prináša pokrok.

2.1 Čo sú IKT prostriedky?

Keď chceme charakterizovať IKT, musíme si najprv pripomenúť, že slovom technológie označujeme technické prostriedky, postupy a zručnosti, ktoré sa používajú s určitým cieľom a ktoré prinášajú praktické výsledky. Slovným spojením „informačné a komunikačné technológie“ označujeme výpočtové a komunikačné prostriedky, ktoré rôznymi spôsobmi podporujú výučbu, štúdium a ďalšie aktivity v oblasti vzdelávania. Sú to technológie, ktoré súvisia so zberom, zaznamenávaním a výmenou informácií. K tejto činnosti sa používajú tradičné médiá ako televízia, video, rádio, osobné počítače, internet a ďalšie. (Suchý, 2007)

2.2 Vlastnosti ktoré IKT prinášajú:

- **veľký učebný potenciál** – klasické učebnice nedokážu konkurovať množstvu informácií, ktoré IKT ponúka,
- **interaktívnosť** – IKT nie sú pasívnym technologickým prvkom. Integrované edukačné prostredie umožňuje interakciu medzi učiteľom a študentom,
- **tvorivosť** – IKT vytvára priestor pre rozmýšľanie, tvorivú a efektívnu prácu.
- **motivácia** – využitie IKT technológií často viac motivuje študentov na získanie nových vedomostí čo vedie k zvýšeniu efektívnosti výučby.
- **rýchlosť práce** – počítače dokážu spracovať, uchovať, analyzovať a vyhodnocovať veľké množstvo informácií. (Kučerová, Pálušová 2006)

2.3 Význam IKT prostriedkov v domácej príprave študentov

Domáca príprava študentov má svoje opodstatnenie a význam. Študenti si počas vypracovávania domácich úloh precvičujú učivo, ktoré sa potom lepšie fixuje do pamäti. V súvislosti so zadávaním domácich úloh zaznievajú hlasy, že študenti dostávajú veľa domácich úloh, následkom čoho sú neprimerane preťažovaní. No na druhej strane sú tu i hlasy, že študenti by nemali dostávať žiadne domáce úlohy, pretože všetko podstatné by sa mali naučiť v škole. Pedagógovia však domácu prípravu a domáce úlohy vnímajú ako samozrejmú súčasť prípravy žiaka na vyučovanie. (Petlák, Komora 2003).

2.4 IKT v školstve

Úlohou je uspokojovať informačné potreby študentov, pedagógov a vedeckovýskumných pracovníkov. V minulosti si učitelia a žiaci museli vo vyučovacom procese vystačiť s tabuľou, učebnicami a jednoduchými učebnými pomôckami. Postupne sa však objavovali programované učebnice a v posledných rokoch aj výučbové programy. Dnes je tu neustále expandujúci internet - fenomén doby, ktorý ovplyvňuje spoločenský život, vedu, vzdelávanie, umenie a komerčnú sféru. Pre nasledujúce generácie sa stane súčasťou ich životného štýlu home-computing, home-banking, home-shoping, video-conferencing a distance learning. (Suchý 2007)

Internet a prostriedky IKT vo vyučovacom procese slúžia pedagógom a študentom k získavaniu nových poznatkov, ale tiež na vzájomnú komunikáciu s inou triedou, či školou, kde je možné riešiť rovnaký problém.

Internet a IKT po vyučovaní umožní študentom a pedagógom dopĺňať svoje vedomosti. Môže sa jednať o individuálne aj skupinové doučovanie. Tiež môže ísť o zdokonaľovanie už nadobudnutých poznatkov.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

Využitie IKT a internetu pri zabezpečovaní vyučovania nám umožňuje kontrolu vedomostí pomocou rôznych testov, komunikáciu medzi študentmi a pracovníkmi školy, vedenie pedagogickej dokumentácie (elektronická triedna kniha) a získavanie informácií rôzneho druhu.

Možnosti využitia IKT vo vyučovacom procese

Hovoríme o priamom a aktívnom nasadení. IKT umožňujú efektívnu prácu s pripraveným materiálom, a hoci môže byť prvotná príprava časovo náročná, neskoršie doplňovanie a upravovanie pripravených materiálov je veľmi pohodlné, čo v konečnom dôsledku zvyšuje efektivitu práce.

2.5 Používanie IKT vo vyučovaní prináša tieto pozitíva:

individuálne tempo, diferenciáciou obsahu vyučovania, rozširovanie učiva názornosťou (jednoduché a rýchle grafické znázornenie), ľahšiu a rýchlejšiu aplikáciu osvojených poznatkov, motiváciu žiakov, ako aj väčšiu variantnosť a objektívnosť hodnotenia. IKT sú pre študentov aj akýmsi motivačným stimulom, pretože vyvolávajú istý pocit súťaživosti.

3 Výskumný problém

Cieľom bolo zistiť, do akej miery využívajú študenti stredných škôl IKT prostriedky v domácej príprave na vyučovanie. Tiež sme zisťovali ich znalosti z prostriedkov IKT a do akej miery ich ovládajú a využívajú. Pri riešení výskumu sme využili kvantitatívnu metodológiu výskumu a dopredu sme špecifikovali predpokladané výstupy.

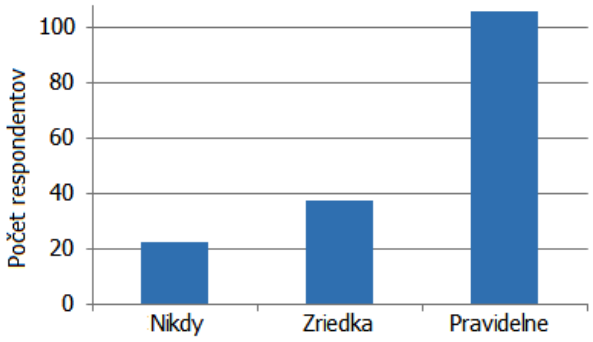
3.1 Ciele výskumu boli nasledovné:

- Zistiť ako často študenti využívajú IKT v domácej príprave do školy.
- Zistiť východiskový stav vedomostí práce s počítačom, internetom a IKT prostriedkov zo strany študentov stredných škôl.
- Zistiť na čo študenti prevažne využívajú svoj osobný počítač.

3.1 Výsledky výskumu a ich interpretácia

Výskum bol zameraný účelovo, nakoľko sme prostredníctvom dotazníka zisťovali do akej miery využívajú prostriedky IKT v domácej príprave. Tiež nás zaujímalo, aká je úroveň ich zručností pri práci s prostriedkami IKT. Samotné výsledky výskumu sú interpretované v nižšie uvedených grafoch.

1. otázka: *Ako často študenti využívajú IKT prostriedky v domácej príprave na vyučovací proces?*

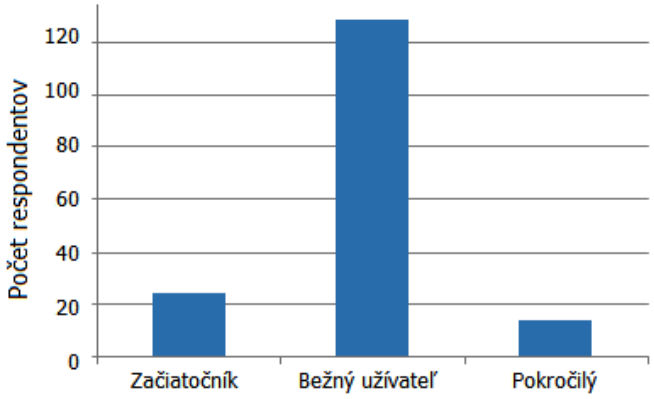

Obrázok 1 – Používanie IKT prostriedkov v domácej príprave

Vyhodnotením otázky je zrejmé, že väčšina študentov pravidelne používa IKT prostriedky k domácej príprave na vyučovací proces pravidelne.

2. otázka: *Aká je úroveň zručností študentov v práci s počítačom?*

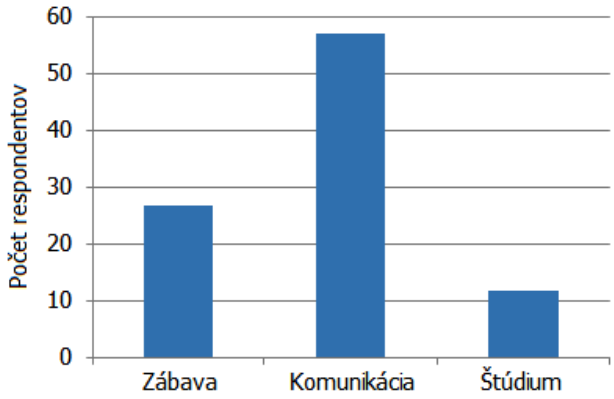
Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

Obrázok 2 – Studeň znalostí študentov práce s počítačom

Z uvedeného grafu je jasné, že väčšina študentov je vrámci vedomostí s IKT prostriedkami na úrovni bežného užívateľa.

3. otázka: *Na čo hlavne používate svoj počítač?*

Obrázok 3 – Využitie osobných počítačov študentmi

Z grafu môžeme vyčítať, že najviac študentov využíva počítač na komunikáciu a zábavu. Iba 10 % študentov využíva počítač na štúdium. Čo je veľmi zanedbateľné číslo, keďže dnes existuje nesmierne množstvo rôznych vzdelávacích aplikácií, ktoré by napomohli študentom zvýšiť svoje vedomosti a zručnosti z rôznych odvetví.

4 Záver výskumu a odporúčania pre prax

Zo samotných výsledkov výskumu sme dospeli k nasledovným záverom:

Znalosti študentov z oblasti IKT sú vo väčšine prípadov na úrovni bežných užívateľov – tu by bol vhodný aktívnejší prístup zo strany pedagógov. Dnešná prax dokonca hovorí o skutočnosti, že študenti majú neraz lepšie vedomosti z oblasti IKT, než vyučujúci. Zo strany pedagógov nie je veľká ochota dávať študentom domáce úlohy v elektronickej podobe, pričom skôr inklinujú ku klasickým domácim úlohám. Tu však treba podotknúť, že študenti by takýto moderný prístup uvítali. Študenti, ale aj pedagógovia majú znalosti z využívania výpočtovej techniky skôr rutinné – využívajú len isté obmedzené funkcie Wordu, Excelu, Pover Pointu. Tu by bol na mieste kreatívnejší prístup zo strany pedagógov, ktorí by mali podporovať tvorivé myslenie svojich študentov.

Odporúčania pre prax:

- Skvalitniť prípravu študentov stredných škôl z oblasti výpočtovej techniky a IKT a zabezpečiť lepšiu dostupnosť internetu na školách.
- Výrazne zlepšiť informovanosť pedagógov a študentov o výhodách využívania IKT v škole i o výhodách elektronickej komunikácie,
- Podporovať obzvlášť nadaných študentov v tejto oblasti a neklásť medze kreativite.
- Na mnohých školách by bolo vhodné zriadiť krúžky informatiky, kde by si v popoludňajších hodinách mohli rozširovať svoje vedomosti záujemcovia z radov študentov, ale i radov pedagógov.

Ing. Milan Štrbo, PhD.

References

- SUCHÝ, S.: *Využitie informačných a komunikačných technológií vo výučbe fyziky*. Gymnázium sv. Františka Assiského v Levoči. Prešov: FHPV PU, 2007.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

- KUČEROVÁ, A. - PÁLUŠOVÁ, M.: *IKT ako moderný didaktický prostriedok*. In Zborník z konferencie Unifos. Nitra: 2006. ISBN 80-8050-976-X.
- STOFFOVÁ, V. – ŠTRBO, M.: *Educational technologies to support language teaching*, In: XXIXth DIDMATTECH 2016. - Budapest : Eötvös Loránd University in Budapest - Faculty of Informatics, 2016. - ISBN 978-963-284-801-3.
- PŠENÁKOVÁ, I.: *Interactive applications in the work ofIn*: XXIXth DIDMATTECH 2016. - Budapest : Eötvös Loránd University in Budapest - Faculty of Informatics, 2016. - ISBN 978-963-284-800-6. 92-100.
- PETLÁK, E., KOMORA, J.: *Vyučovanie v otázkach a odpovediach*. Bratislava: Iris, 2003.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania